

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Gegužio-May 14 d., 1975 m.

Kaina 15c

113

REIKALAUJA GRAŽINTI PAGROBTĄ LAIVĄ

GUAMO STOVYKLOS PILNOS ŽMONIŲ

APRA HARBOR. — Į Guamo salą vakar atplaukė iš Filipinų keturi prekiniai laivai pilni vietnamiečių pabėgėlių: "Green Port", "Green Wave", "Green Forest" ir "Sergeant Truman Kimbro". Penktas laivas "Sergeant Andrew Miller" turi atplaukti vėliau. Iš viso atvežta 16,000 pabėgėlių, dar 4,000 atplaukia penktuoju laivu. Visi pabėgėliai išbuvo kelionėje iš Filipinų penkis dienas ir atliko sunkiose aplinkybėse 1,500 mylių kelionę. Kiekviename laive buvo nedidelis marinių dalinys tvarkai palaikyti.

Šie pabėgėliai perkelti iš Filipinų į Guamą paskutiniams dokumentams sutvarkyti, skiepams gauti. Į Filipinus vietnamiečiai atbėgo lėktuvais, laivais. Jų atvykimas prikimšo iki brękimo Guamo salos stovyklas, per kurias jau perėjo apie 100,000 vietnamiečių. Šiuo metu Guame yra 50,000 pabėgėlių, kas sudaro visą trečdajį tos salos gyventojų.

Iš Guamo į Ameriką per dieną numatoma perkelti apie 1,000 pabėgėlių, nes trys stovyklos Amerikoje irgi jau prikimštos žmoniu.

Guamo saloje mirė jau 9 vietnamiečiai per 20 dienų. Kai kurie pabėgėliai pasitraukia nuo komunistų jau antrą sykį. Pirmą kartą jie bėgo iš šiaurės Vietnamo, kai šalis buvo padalinta 1954 metais ir šiaurė atiteko komunistams.

Į Guamą atvyko Jungtinių Tautų Pabėgėlių komisijos atstovas Gordon-Lennox. Jo uždavinys skaleje bus padėti pabėgėliams, kurie pareiškė norą sugrįžti į Pietų Vietnamą.

Iš Hanojaus į New Yorką sugrįžo JT specialus pasiuntinys Raymond Aubrec. Jis ilgesni laiką buvo š. Vietname. Aubrec pareiškė, kad Vietnamo vadai tikisi sujungti abu Vietnamus į vieną valstybę, tačiau gali užtrukti metai ar ilgiau kol sujungimas bus įvykdytas. Tarp šiaurės ir Pietų Vietnamo komunistų esąs skirtumas stilijuje ir nuotaikose. Viet Congo vadai linke pradžioje dirbti bendrai su budistų ir katalikų vadais, ko nėra šiaurės Vietname.

Saigono radijas atidengė, kad P. Vietname dar yra žmonių bandančių priešintis vyriausybei, atsiskandančių registruotis, atiduoti ginklus, sabotuojančių, skleidžiančių piktus gandus ir pan. Jiems gresia sunkios bausmės, sako radijas.

Leningrado ir Bostono vizitai

BOSTONAS. — Pirmadienį Bostono uosto atplaukė du sovietų karo laivai: "Boiki" ir "Zgucii", abu raketomis ginkluoti naikintuvai. Laivus pasitiko — 2-trojo JAV karo laivyno vadas, admiralas Stansfield Turner, patis šios sovietų eskadrilės vada adm. A. Kalinina. Ceremonijose dalyvavo sovietų ambasadorius Washingtono Anatolijus Dobryninas. Sovietų admiralas vėliau aplankė Massachusetts gubernatorių Michael Kukakis ir Bostono merą Kevin White.

Leningrado uosta tuo pačiu metu aplankė du Amerikos laivai: naikintuvas "Tatnall" ir frigata "Leachy", kuriems vadovauja admiralas Justin Lan-

IŠ VISO PASAULIO

ATENAI. — Graikijos premjeras Caramanlis pasakė vokiečių Spiegel žurnalui, kad Turkijos veiksmai gali įstumti Graikiją į karą, kurio ji nenori, todėl natūralu, kad Graikija ginkluojasi ir ruošiasi karui.

BEIRUTAS. — Libane pasitraukė dar trys ministrai: gynybos, teisingumo ir planavimo. Iš 18 kabineto narių, devyni atsistatydino. Premjeras pareiškė paskelbsias savo planus per 24 val.

KUALA LUMPUR. — Penkios valstybės: Indonezija, Malaizija, Filipinai, Tailandija ir Singapuras svarsto planą steigti neutralų, talkingą Pietryčių Azijos valstybių bloką. Svarstoma "taikos zona", į kurią vėliau bus kviečiamos ir kitos valstybės: Vietnamas, Kambodija, Burma ir Laosas.

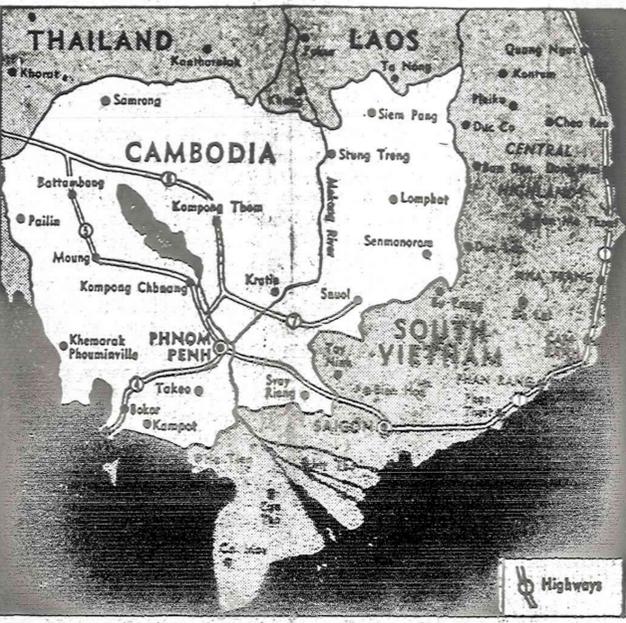
NEW YORKAS. — Pianisto Antano Smetonos koncertą įvertino New York Times kritikas John Rockwell. Paminėta, kad pianistas yra Amerikos lietuvis, vaikaitis paskutiniojo Lietuvos prezidento. Programoje buvo ir neįprastas dalykas, sako Rockwell, penki lietuvių kompozitorius Mikalojaus Konstantino Čiurlonio kūriniai.

WASHINGTONAS. — Šimtai moterų, suorganizuotų NOW (National Organization for Women), demonstravo prie Vatikano pasuntinybės Washingtono, protestuodamos prieš katalikų bažnyčios paramą prieš abortus nukreiptiems įstatymams. Policija suėmė vieną vyrą, kuris koledžo negražiais žodžiais demonstruojančias moteris. Jos tvirtina, kad katalikų bažnyčia, kuri nemoka mokesčių, leidžia pinigų kongreso narių įtaigojimui — "lobbying".

PEKINAS. — Japonijos socialistų partijos delegacija lankėsi Kinijoje, kur pasirašė komunikatą su Kinijos-Japonijos Draugystės draugijos pirmininku. Nors japonai pradžioje priešinosi, jie sutiko komunikatą pasmerkti "dominuojantį Sovietų Sąjungos ir Amerikos vaidmenį tarptautiniuose santykiuose".

gille. Jį pasitiko sovietų admiralas Ivan Kolcin, Leningrado jūrų bazės viršininko pavduotojas.

Šiose ceremonijose pabrėžiama II-trojo Pasaulinio karo pabaiga, jo laimėjimas ir abiejų sąjungininkų santykių pagerėjimas. Laivai viešės 5 dienas. Bus vizituojami muziejai, klubai, lankomi laivai, geriama vodka ir šampanas. Amerikos laivų sovietų uostuose nebuvo jau nuo 1945 m.

Pirmadienį Siamo įlankoje Kambodijos karo laivai sulaukė Amerikos prekių laivą, plaukusių iš Hong Kongo į Tailandiją. Prezidentas Fordas tuoj sutaukė Valstybės Saugumo Tarybą ir pareikalavo laivą paleisti. Daromas diplomatinis spaudimas per Kinijos vyriausybę Kambodijai.

KAMBODIJOS KARO LAIVAI PAGROBĖ JŪROJE AMERIKOS PREKINĮ LAIVĄ

WASHINGTONAS. — Pirmadienį Amerika sukrėtė žinia, kad du Kambodijos komunistų laivai sulaukė atviroje jūroje plaukusių Amerikos prekinį laivą "Mayaguez" su 39 jūreiviais ir priverstė jį plaukti prie Kambodijos salos Siamo įlankoje. Laivo kapitonas pasiuntė radijo bangomis SOS ir pranešė, kad jo laivą apšaudomas. Skelbiama, kad keturi jūreiviai sužeisti. Prezidentas Fordas pavedė valstybės departamentui reikalauti, kad laivas skubiai būtų paleistas, o jei ne, pagrasino labai rimtomis pasėmėmis. Sakoma, kad sekretorius Kissingeris užliarmavo Kinijos vyriausybę, ragindamas padaryti įtakos Kambodijos valdžiai.

Laoso kariuomenė perėmė komunistas

VIENTIANE. — Laoso gynybos viceministeris, gen. Khomuan Bounpa, paskelbė įsakymą visai Laoso kariuomenei, uždraudamas lėktuvams pakilti, įsakymas visiems daliniams likti kareivinėse. Jis pasiskelbė nauju gynybos ministru su premjero sutikimu. Buves ministeris, dešiniųjų partijų atstovas, Sisouk Na Champasak pasitraukė iš pareigų ir, sakoma, jau pabėgo iš Laoso. Su juo pabėgė dar penki generolai.

Pentagonas paskelbė, kad į Siamo įlanką pasiustas lėktuvnešis "Coral Sea", o Okinavos saloje užliarmuotas 1,000 marinių dalinys, kuris bus siunčiamas į Amerikos bazę pietinėje Tailandijoje. Laivas buvo sustabdytas 55 mylios nuo kranto, kelionėje iš Hong Kongo į Tailandijos uostą Sattahipą. Amerikos laivas buvęs apie 8 mylios nuo mažos, žemėlapiuose nenurodomos salos, kurią savinasi Kambodija ir P. Vietnamas. Pagrobtas laivas vežė mišrų krovinį. Tai 504 pėdu ilgumo, 14,500 tonų laivas. Šis incidentas sukėlė triukšmą kongrese, kur nuotaikos po komunistų laimėjimų Indokinoje yra niūrios. Sen. James Buckley pareikalavo, kad prezidentas tuoj griebtųsi griežtų veiksmy, pasiūsdamas jūros ir aviacijos jėgas nubasoti piratų. Kiti prisimena š. Korėjos pagrobtą "Pueblo" šnipinėjimo laivą ir pareiškė abejonę, ar šis pagrobtas laivas irgi nebuvo skirtas šnipinėjimo tikslams? Pentagonas tai griežtai paneigė.

Vakar Amerikos aviacijos lėktuvai sekė padėti Siamo įlankoje. Zvalgybos satelitai irgi stebėjo laivų judėjimą. Šalia lėktuvnešio į Siamo įlanką išplaukė dar šeši JAV karo laivai.

Dar neiškūrus komunistų motyvai. Manoma, kad šį incidentą galėjo išprovokuoti vietiniai Kambodijos laivų kapitonas be centrinės vyriausybės žinios. Kita teorija, kad Kambodija laikys laivą įkaitu, reikalaujama sugrąžinti 100 lėktuvų, kuriais išskrido į Tailandiją buvusios Lon Nolo valdžios lakūnai. Kambodija jau reikalavo tuos lėktuvus gražinti naujai vyriausybei.

Australijos ambasada jau išveža savo diplomatų šeimas iš Laoso. Amerikos ambasada irgi pakuoja si daktus ir degina dokumentus. Laose yra 1,100 amerikiečių, jų tarpe 330 ambasados tarnautojai ir 490 jų šeimų nariai.

Tailandijoje jau atsidūrė gen. Vong Pao, kuris vadovavo Mao genčių daliniams Laoso civiliniame kare. Paskutiniu metu generolas vadovavo Antrai karinei apygardai.

Vatikanas smerkia apgavikų plytas

ROMA. — Vatikanas pasmerkė biznį, kurį daro religinių suvenyrų pardavinėtojai Romoje, pardavinėdami netikras plytas, kuriomis tarp šventųjų metų būna užmūrytos vienos šv. Petro bazilikos durys. Plytas "škaplerininkai" parduoda užsienio piligrimams po 40-80 dolerių. Durų užmūrijimui naudojamos 2,888 plytų saugiai laikomos Vatikano sandėliuose, o pardavinėjamos netikros plytos, ant kurių išpaustas popiežiaus Pijaus XII-tojo herbas. Jau parduoti keli tūkstančiai tokių plytų.

P. Korėjos opozicijos partijos pritarė Prezidento paskelbtoms įstatymams vidaus saugumo sustiprinimui.

Sovietų erdvės tyrimų pareigūnai leido užsienio korespondentams pamatyti savo erdvės centrą Kaliningrade, 15 mylių į šiaurės rytus nuo Maskvos. Šis centras panašus į Amerikos Houstone esančius įrengimus. Saulėta, dieną 75°, naktį 55°. Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:01

Egipto Sadatas lanko kaimynus

KUWAITAS. — Egipto prezidentas Sadatas, kuris neseniai aplankė Iraną ir Saudi Arabiją, išvyko į 10 dienų kelionę, kurioje jis aplankys: Kuaitą, Iraką, Jordaną ir Siriją. Kaip žinoma, Sadatas birželio 1 ir 2 d. susitiks su prezidentu Fordu Salzburge, Austrijoje. Prieš šį susitikimą Sadatas nori gauti visų arabų valstybių pritarimą savo vedamai politikai. Sadatas reikalauja iš Amerikos, kad ta viešai pasakytų, kad Izraelis turi sugrąžinti arabams visas okupuotas teritorijas.

Nors Egiptas laukia Ženevos konferencijos, jis neatmeta ir tolimesnių derybų, Amerikai tarpininkaujant, nes tik Amerika gali sėkmingai paspausti Izraelį.

Egipto vyriausybei svarbu yra gauti savo politikos palaikimą iš Irako, kuris lig šiol visai nepritarė deryboms su Izraeliu. Sadatas gali būti naudingas tarpininkas Irako ginčuose su Sirija ir su Kuwaitu. Atsilygindamas Irakas gali paremti Sadato taikos planą.

Atidėjo Kubos boikoto klausimą

WASHINGTONAS. — Amerikos Valstybių Organizacija (OAS) susitarė sukviešti užsienio reikalų ministerių suvažiavimą Costa Ricioje ir padaryti sprendimą Kubos boikoto ir blokados klausimu. Siūloma suvažiavimą šaukti liepos mėn., tačiau manoma, kad jis greičiau įvyks rugsėjo mėn.

Nors Kubos klausimas šiame suvažiavime, Washingtono, formaliai nebuvo sprendžiamas, tačiau susitarta Kubos klausimą spręsti paprasta balsų dauguma. Valstybės, kurios norės užmegzti su Kuba diplomatinis

VELIAUSIOS ZINIOS

Tailandijos premjeras pareiškė, kad jo vyriausybė neeis, kad iš jos teritorijos būtų pradėdami karo veiksmus prieš Kambodiją. Jo pareiškimas padarytos ryšium su žinia, kad iš Okinavos salos atvyksta 1,000 JAV marinių.

Britanija paskelbė, kad ji pripažįsta naują Laikinąją Revoliucinę vyriausybę Pietų Vietname. Britų užsienio reikalų ministerija laukia atsakymo iš Saigono. Jos diplomatai laukia Hong oKange, kol galės grįžti į Saigono ambasadą. Buves ambasadorius bus pakeistas.

Izraelio karinis cenzorius uždraudė spausdinti ir platinti knyga, kurioje yra užprotokoluoti vyriausybės pasikalbėjimai su sekretoriumi Kissingeriu 1973 metų derybose. Kissingeris toje knygoje pasiepus menką vize prezidento Fordo politinę nuovoką, pajaukęs kelis aukštus sovietų ir arabų diplomatus. Izraelio vyriausybė nutarė, kad tu protokolų paskelbimas būtų kenksmingas Izraelio saugumui.

Antradienį Izraelio kareiviai vėl buvo įžengę antrą dieną į eilės, į Libaną, kur suėmė tris įtartinus arabus. Pirmadienį buvo suimti penki arabai. Jei paaiškės, kad jie turėjo ryšių su palestiniečiais partizanais, juos teks karo teismas, paskelbė Izraelio karinė vadovybė.

Saigono radijas skelbia, kad naujos valdžios kariniuose komiteteose jau užsiregistravo: 10 generolų, 400 pulkininkų, virš 1,000 pulk. leitenantų ir 124 majorai.

ryšius, nebus varžomos Rio de Janeiro 1947 metų sutartimi. Valstybės, kaip Čilė, Brazilija, Bolivija ar Paragvajus, kurios toliau norės Kubą boikotuoti, galės tą daryti be kitų organizacijų valstybių diskriminavimo.

Helmut Kohl tapo kandidatu

BONA. — V. Vokietijos krikščionių demokratų unija, kurion įeina ir Bavarijos krikščionių demokratų organizacija, vadovaujama Franz Josef Strausso, išrinko partijos kandidatų ir kanclerius Helmut Kohl, 45 metų amžiaus Reinland-Palatinato provincijos gubernatorių. Jis yra šešių pėdų, keturių colių ūgio ir yra vadinamas "Juodoju milžinu". Tai jauniausias kandidatas į kanclerio vietą.

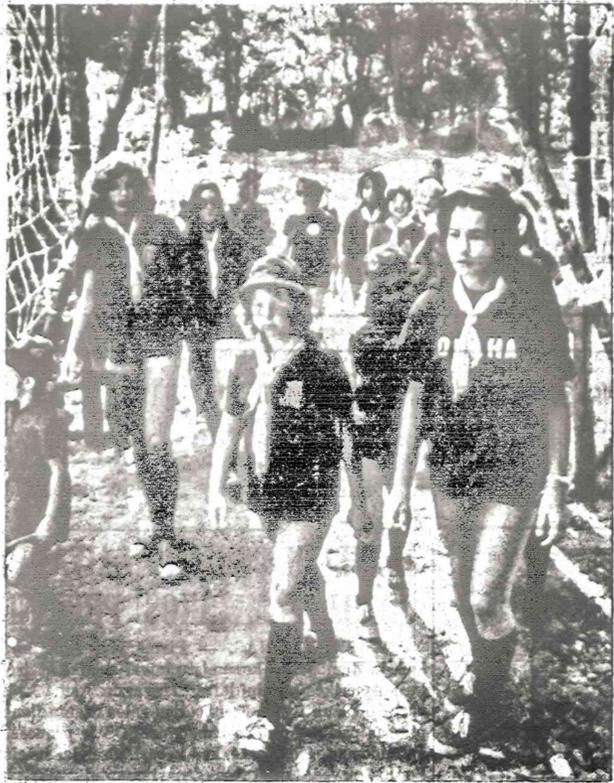
Svarbiausiu Kohl konkurentu į kandidatus buvo minėtas Bavarijos Franz Josef Strauss, 59 metų. Jei krikščionys demokratams laimėtų rinkimus, Straussui vyriausybėje tektų svarbios pareigos: užsienio reikalų ir finansų tvarkymas. Rinkimai V. Vokietijoje bus ateinančiais metais.

Kinija didina naftos gamybą

PARYZIUS. — Vakarų pasaulio naftos specialistai tvirtina, kad Kinija iki 1980 gali tapti viena didžiausių naftos gamintojų. Šiandien ji pagamina po 1.3 milijardų statinių gamybą, Kinija taps statinių naftos kasdien, o šio dešimtmečio pabaigoj pasieks 8 milijardų gamybą, Kinija taps naftos galybė, kaip Iranas ar Saudi Arabija.

Dar neišku, ar Kinija bandys įsijungti į naftą eksportuojančių valstybių organizaciją. Kinijai labai reikia užsienio valiutos ir nafta bus panaudota tam tikslui. Ambasadorius Bruce, buvęs JAV pasiuntinys ryšių įstaiigoje Pekine, pasakė pernai senato užsienio reikalų komitete, kad artimoje ateityje Kinija uždirbs už savo naftą po vieną bilijoną dol. kasmet. Savo vidaus energijos reikalams Kinija stengiasi naudoti akmenis anglių ir miško medžiagą.

STOVYKLINEMS DIENOMS ARTĖJANT, ATSIVERČIAME KERNAVĖS TUNTO ALBUMĄ

Kernavėtės su viešniomis iš Omahos žygiuoja pernykštėje "Vejo Vingio" stovykloje. Algirdo Grigaičio nuotr.

VEIDAI IR DARBAI

★ Dar su pakeltųjų ir skautininkų laipsnius. Iš Liet. Skautų Sąjungos Tarybos Pirmininko v. s. Antano Saulaičio gavome pilną šv. Jurgio progą apdovanotųjų ir pakeltųjų sąrašą. Kaip esame skelbę pirmuoju kartu (žr. "Mūsų Skautija" Nr. 17 (501), dar trūko trečiojo rato balsavimo duomenų.

Be to, kurie aname numeryje paskelbti, aukštesnius laipsnius yra pakelti:

I vyr. skautininko — s. Stasys Ilgūnas (Rochesteryje, New York), j skautininko — ps. Bronius Aleksandravičius (Bloomfielde, Conn.), ps. Algis-Algimantas Gerdziūnas (Anglijoje) ir ps. Antanas Jakimavičius (Anglijoje). I paskautininko — v. vl. ir vyr. sl. — Jurgis Anyšas (Chicagoje), Gediminas Deveikis (Chicagoje), Justinas Kirvelaitis (Chicagoje), Algis Nagevičius (Clevelande), Vytenis Nenortas (Hartforde, Conn.), Algis Pauzuolis (Chicagoje), Irena Šventickaitė — nuo II.16. (Detroit), Donatas Tijiūnelis (Chicagoje), Ramūnas Vidžiūnas (Chicagoje) ir Jonas Vilgaly (New York):

★ Chicago Kernavės skautų tunto Motinos Dienos šveiga įvyks ateinantį sekmadienį, gegužės 18 d., 10 v. ryto, Jaunimo Centro mažoje salėje. Visos renkamės 9:30 pilna vasarinė forma. Kviečiame visas Kernavės mamos kartu su mūmis pasidžiaugti pavasario nuotakomis ir Motinos Dienos mintimis. Lauksime!

Kernavės Tunto Tuntininkė ★ Kanada kviečia į tryliktoji Romuvos stovyklą. Tryliktoji

šį tą pasakyti: Gal rastum progą savo nenulstamo darbo kėlius aprašyti? Skaitytojams (gal būsimiems redaktoriams) būtų įdomu sužinoti, kaip sudega Mūsų Skautijos redaktoriaus viena savaitė, kaip tos žinios, įvykių ir įvykių vaizdai susirenka, kiek, ką perskaityti reikia, kiek telefoninių pokalbių ir lankstymo savaitės puslapiui tenka. Įdomu, na, būtų patirti, kaip tos telefonų ir popieriaus, pašto ženkliukų išlaidos apsimoka, iš Kokio malonės krepšio visos benzino ir elektros, netgi rašomosios mašinėlės taisymo iššos krinta...

Lenkiu galva Pačiam už dešimtmečio darbą. Lenkiu šia progą galvą ir tiems, kurie 1948 m. Naujienose skautiškom mintim ir vietos davė ir tiems, kurie jos užpildymu rūpinosi. Broliškai sveikinui!

Liūtas Red. prierašas: Akademinio Skautų Sąjūdžio žurnalo MŪSŲ VYČIO redaktoriui v. s. Liūtai Griniui esame nuoširdžiai dėkingi už kolegiską šių dienų spaudos darbo vargą supratimą. RK

stovykla Romuvoje bus liepos 19 — rugpjūčio 2 d. Registruotis iki liepos 1 d. įmokant \$5, kurie bus įskaitomi į stovyklos mokesčius. Jis bus toks: 1 sav. 1 asm. \$40, 2 asm. \$70, 8 asm. \$125; 2 sav. 1 asm. \$70, 2 asm. \$125, 3 asm. \$170. Sesių pastovyklės viršininke I savaitę sutiko būti s. L. Gvildienė; skautų pastovyklės viršininku bus s. A. Baziliauskas.

★ Toronto šaukiai šv. Jurgio šventėje suvaidino "Mirgą". Šv. Jurgio šventė paminėta balandžio 27 d. pamaldomis Priskėlimo šventovėje, dalyvaujant organizuotai "Satrijos" ir "Rambyno" tuntams. Popiet salėje buvo iškilminga sueiga ir skaučių žodis. Dalyvavo ir Hamiltono "Širvintos" tunto skautės. Sveikino LSS vyr. dvasios vadovas s. Augustinas, OFM. Po sueigos, kurią tvarkė sk. v. sl. R. Saplys, skautai — tės, jų tėvai ir svečiai turėjo progos pamatyti "Mirgą", kurią suvaidino "Aivaras". Už šį gražų pasirodymą rengėjai dėkoja režisorei s. A. Eiškevičienei.

★ Simas Kudirka maloniai šaukio dalyvauti skautų-čių sąskrydyje gegužės 23-26 d. Fort Murray, N. J. Seštadienį, gegužės 24 d. po pietų, Simas Kudirka prabilis į skautišką jaunimą. Vėliau bus simpoziumas, kurį praves sk. v. Robertas Selenis iš Detroito, dalyvaujant Simui Kudirkai, dr. E. Vaišnieniui, Rimai Patašūtei ir Antanui Dambriui. Sekančios temos bus diskutuojamos — "Realumas Lietuvos išlaisvinimo" ir "Jei Lietuva būtų laisva..."

Artėjantis baisiojo birželio mėnėms, Simo Kudirkos dalyvavimas skautų sąskrydyje yra dvigubai prasmingas, nes jis gali gyvu žodžiu paliudyti mūsų Tautos tragediją ir jos žmonių herojiškumą.

★ Australijos egzilai skautai bendrauja. Kiekvienais metais Sydnejuje vyksta egzilų skautų plaukimo karnavalas, kuriame būna rungtiniamis įvairiose plaukimo distancijose.

Šiais metais dalyvavo 350 dalyvių ir lietuviai pasirodė labai gerai. Ypač gerai pasirodė Vidai ir Ginta Vilunaitės, J. Dambrauskaitė, V. Maksvytytė, G. Antanaitis, T. Pullinen ir E.

KA KITI RAŠO

Dar niekad negirdėtas dalykas

Iš Australijos praneša Antanas Laukaitis (Dirva Nr. 34, bal. 30)

"Atrodo, kad Australijos lietuvių spauda dar ilgai neužges. Adelaidės skautų būkle įvyko skautų-korespondentų skilties (kitos tokios dar Australijoje nesu girdėjęs) steigiamasis susirinkimas. Steigiamąjį aktą pasirašė: V. Ilgūnas, Elė Jaciunskienė, Auksė Stankevičiūtė, Ta-

Karpavičius, Lietuviai skautai, tik paskutinėse estafetės rungtynėse pralaimėję, atidavė sūventės laimėjimą vengrams; merginos užėmė trečią vietą.

Šiais metais įvykusi egzilų skautų stovykla taip pat praėjo su didelių pasisekimu. Stovyklai vadovavo šių metų egzilų skautų pirmininkas ukrainietis. Įdomus buvo vienas vakaras, kur kiekviena tauta buvo paruošusi vakarienei savo vieną tautinį valgį.

das, Gurskis, Lijūnas, Lijūnas ir Milda Jaciunskaitė, savo tikslu pasitinkdami informuoti visą pasaulio lietuvišką spaudą apie skautų ir kitų organizacijų bei pavienių asmenų veiklą, tuo pačiu ir savoje skiltyje, kuriai vadovauja E. Jaciunskienė, daryti korespondencinio tobulėjimo kur sus.

Tikrai, aš kaip senas skautas ir spaudos žmogus, galiu tik šią pulką vadovė, prieš keliolika metų atvykusia iš Amerikos ir paaukai Adelaidėje įsikūrusia, pasiekti ir palinkėti jai ir jos korespondentams geriausios sėkmės ateityje.

Kiti gi Adelaidės skautai, vanden mėgėjai, vadovaujami Tado Gurskio, patys pradėjo baidarių statybą. Bus pastatyta šešios dvivietės, po 16-ka pedų baidarės. Šioms baidarėms yra nupirkti specialiai dirbtinio stiklo medžiaga".

DVI AUSTRALIJS VADOVĖS SAUSIO MĖN. STOVYKLOJE. Iš kairės: Australijos Rajono Vadovė v. s. Elena Laurinaitienė ir ps. Lidija Zalene. J. Zinkaus nuotr.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOŠLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XII-PI METAI NR. 19 (503)

Pačių jauniausių Kūrybos Dienoje:

DU ŠIMTAI DALYVIŲ SEŠIASDEŠIMT PREMIJŲ

Sūruosė Chicago akademikai skautai

Sekmadienio rytais Jaunimo Centras virsta tikrais lietuviškais atšaidais. Iš visų miesto kampų ir priemiesių kampelių suvažiuoja aktyvūs skautukai, užsimiegojusiu mamų ar tėčių lydimi. Tiesiog nėra net kur kojos pastatyti — vis ant kokio pažįstamo užlpi.

O gegužės 4 d. ta minima lyg ir dar padvigubėjo, nes visi susipratę vilkiukai, paukštytės, bebriniai, ūdrytės, jų tėvai ir tetulės skubėjo į didžiausią, gausiausią dalyviams ir eksponatams Akademinio Skautų Sąjūdžio rengiamą jauniesniųjų skaučių-tų Kūrybos Dieną.

Yra Chicagoje būvę parodų, kuriuose dalyvavo per 20 dailininkų — bet vilkiukai ir paukštytės gausumu lengvai nunešė juos.

Ju parodoje dalyvavo arti dviejų šimtų. Visi lankytojai buvo nustebinti spalvų gausumu, formų įmantrumu, "dailininkų" išradinumu. Bet čia dar neviskas. Pedagoginio instituto kambaryje skambėjo pianinas — skardeno įvairūs rageliai. Kitoj klasėj savo draminius talentus rodė jaunieji aktorai. Vieni oriai deklamavo, kiti į humoreskę buvo linkę, o brolis Linas per tris minutes sugebėjo atlikti net 4 vaidmenis.

Kad salėje užtektų vietos net tik dalyviams, bet ir žiūrovams, broliai vilkai su savo vadovais — Juozu Liubinskiu ir Donatu Tijiūneliu ir Tomu Remeikiu raudonavo mėlynavo parke ir, pasivažiinę A. S. D. padaryta sunka, labai laukė laimėtojų trofėjų.

Pagaliam, dvijukta valanda, A. S. S. Chicago skyriaus pirmininkas Vytautas Germanas, padedant A. S. D. pirm. Dangulei Kvilytei ir Korp! Vytis pir-

LIŪTAS GRINIUS PABARA IR PAGIRIA

Apnagstydamas MŪSŲ SKAUTIJOS 500 numerį

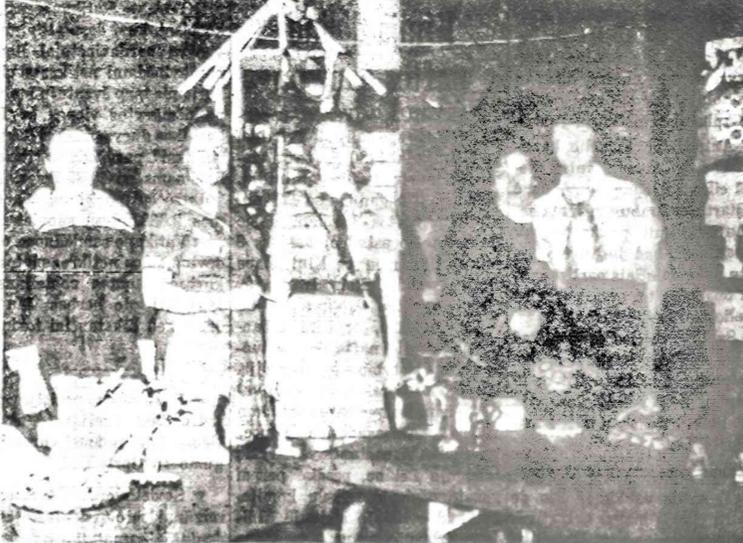
Mielas Broli Redaktoriau: "500" — o puslapyje tokios svarbios ir svarios sukakties progą nieko netarei! Belieka skaitytojams bent šį kuklumą geru žodžiu paminti.

Trečiadienio Naujienos namuose visuomet skaitomas ne nuo pirmo, bet nuo antro — Mūsų Skautijos puslapio. Ir neuo-stabu, nes Chicagoje negyvendami, nesame nuolatiniame ryšyje, bet godžiai sekamė visų vietų ir pažįstamų bei nepažįstamų vadovų darbus.

Vistik, 500-tos laidos, kad ir pavėluota progą, derėtų Pačiam

Eivaitė, Dalia Petreikytė, Vaclovas Tallat-Kelpša, Elenora Salciūnienė, Kastytis Izokaitis, Arvydas Tamulis, Algis Paulius.

Kūrybos dienos rengimo komisiją sudarė: Donatas Tijiūnelis, Juozas Liubinskas, Dana Dirvonienė, Ramunė Kvilytė, Dangulė Kvilytė ir Tomas Remys. Sveikiname visus laimėtojus ir dėkojame kitiems už pagalbą ir atsilankymą. RK

DAR TĖBEAIDŲ KAZIUKŲ MUGIŲ GARSŲ. Iš Detroito Kaziuko Mugės: prie priekštaliu — Elena Zubrickienė, Irena Šventickaitė, Linda Rūgienė, Vanda Šepetienė ir Alė Butkūnienė. J. Urbono nuotr.

WHAT IF WE TOLD YOU TO COUGH UP \$18.75 OR ELSE?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that while Americans still choose to think this is the best piece of real estate giving. If you happen to be one of these Americans who think there's something in this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

STUDENTAS VYTAUTAS PUŠKORIUS ATSISVEIKINA MOKYTOJUS

Cleveland, Ohio. Šių metų balandžio 27 dieną Clevelande buvo paminėta šeštadieninė Vysk. M. Valančiaus mokyklos 25 metų sukaktis. Susirinkusius pasveikino studentas Vytautas Puškorius, Valančiaus mokyklą lankęs, lietuvių rūpesčius žinąs ir Lietuvos laisvės raikalais besidomįs jaunuolis.

Džiugu, kad Amerikoje augęs, joje nepasimetęs, kaip didokas čia augusių lietuvių vaikų pasimeta, bet seka lietuvišką trepties gyvenimą ir domisi lietuvių ryžtu padėti pavergtai tautai. Ne visos studento Puškoriaus mintys yra tikslios ir ne visi duomenys teisingi, jam mažai pažįstamas Bendruomenės gyvenimas, bet tos mintys yra nuosirdžios ir drąsios. Gražu, kad jis jas viešai pgsako, o tada duomenis galima patikslinti ir nuomones atitinkamai pakeisti. Tėvams ir mokytojams buvo įdomu klausyti jo kalbos. Manome, kad ir Naujienų skaitytojams bus įdomu pasiklausti.

Clevelandietis

VYTAUTO PUŠKORIAUS KALBA

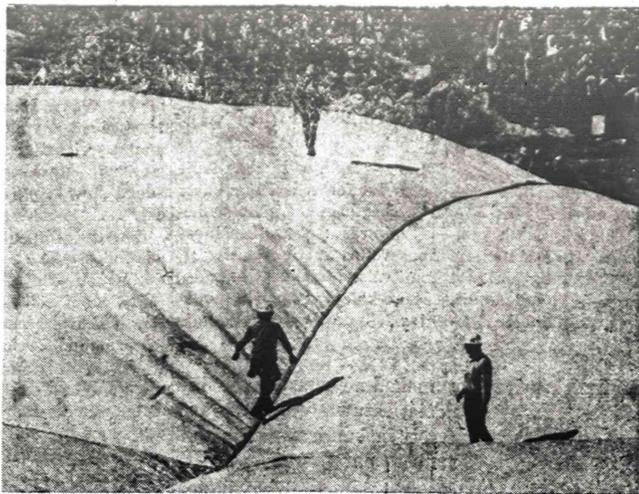
"Ne žemės derliumi, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių stiprumu laikosi tautos, bet dau-

giausia išlaikydamos savąją kalbą, kuri didina ir palaiko bendrumą, santaiką ir meilę. Gimtoji kalba yra bendrosios meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas. Sunaikink kalbą — sunaikinsi santaiką, vienybę ir dorybę. Sunaikink kalbą — sunaikinsi dangaus saulę, sujauksi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę".

Šie Mikalojaus Daukšos Posilės žodžiai, parašyti 1595 metais yra aktualūs ir šiandien, džetų ir kompiuterių modernioje gadyneje ir ypatingai aktualūs mums lietuviams, atskirtiems nuo gyvojo tautos ka mieno. Tada Mikalojus Daukšas ragino nepamiršti savo lietuvių kalbos ir nepasiduoti lenkiškai įtakai, šiandieną tai yra balsas, kuris ragina nepasiduoti kitai įtakai.

Šiandien gyvename mes ne savo krašte, kad ir svetingoje, tačiau svetimoje aplinkoje, kur lietuviškos kalbos išlaikymas yra kasdieninė kova. Gyvename taip pat laikus, kai komunizmo banga yra užliejusi trečdajį Europos, baigia įsivirtinti Azijos kontinente ir nėra abejonės, kad kėsinsis ir į likusį laisvąjį pasaulį ir kasdien vis didėja.

Mūsų tėvai, pabėgdami iš savo tėvynės prieš 30 metų, kar-

Darbininkai vaikščioja ant stiklinio pluošto ir teflono mišinio stogo, kuris, pripučiama iš apačios, apdengs Santa Clara universiteto sporto salę. Šis pripučiama stogas uždengs 60,000 kvadratinių pėdų plotą.

tu su tėvynės meile išsinešė ir pagrindinius uždavinius — išlaikyti lietuvių ir kovoti dėl savo tėvynės Lietuvos laisvės. Problemos išlaikyti lietuvių Vokietijos ir Austrijos pabėgėlių stovyklose nebuvo.

Pirmaisiais kūrmosi metais Amerikoje ir kitur išeivija buvo gyva — steigė lietuviškas mokyklas, aktyviai jungėsi į pagrindines ir kitas organizacijas, steigė naujas ir tikėjo, kad laisvės rytas Lietuvai išaus be didesnių pastangų, kad komunizmas pagaliau kaip nors subyrės ir kad pasaulio laisvės tūkio komunizmo pavojaus, koks yra šiandieną nebus. Metų eigoje padėtis keitėsi, mūsų tėvai ėmė pavargti, juos pradėjo slėgti amžiaus našta, ir deja su amžiaus našta vienybės ir pakantos dvasia ėmė nykti, o jaunosios kartos dalies savo tarpe nebeturime. Dar vis nepasimokome iš žydų, kurie, būdami išblaškyti po visas pasaulio šalis, kad ir turtingi yra nepaprastai vieningi ir, panaudodami savo turtingumą, sukūrė Izraelį — mažą valstybę, apsuptą arabų, bet tvirtą savo vienybe ir žydiškumu.

Mūsų tėvų išeivija pradeda skaldytis. Štai girdėjome BAL-Fo bylą, kuri aciū Dievui, pasibaigė laimingai. ALTOs ir Lietuvių Bendruomenės ginčus dėl kompetencijų ir veikimo sferų ir pačios Lietuvių Bendruomenės skaudų skilimą Chicagoje, mūsų išeivijos sostinėje, kurį vos nesugriovė veiksmų konferencijos, įvykusios balandžio 12 — 13 dienomis. Kaip žinome, konferencijos tikslas buvo aptarti žygius ir konsoliduoti mūsų visų jėgas kovai prieš Amerikos neabejotiną palinkimą pripažinti Europos ir ypatingai Baltijos valstybių status quo. Tačiau lokalinė organizacijom daug svarbiau buvo jų valdžios ir valdybų reikalai, o ne Lietuvos okupacijos įteisino klausimas!

Naudojusi šia proga, nes esu balsas to jaunimo, kuriam daugiau negu asmeniškios politikos ambicijos šiandieną rūpi dabartinis komunizmo pavojus. Esu atstovas kartos, kuri gimė išeivijoje, bet dar kurios tėvai yra liudininkai žiaurios komunizmo režimo, ku-

rie pergyveno visiška nužudymą, areštus, deportacijas, žudynes, nuosavybės atėmimą, paniekinimą visko kas yra brangu lietuviui širdžiai. Ir mano manymu, nei mūsų tėvai, nei mes jų vaiką neturime nei valandėlei užmiršti tą skriaudą, kurią Lietuva patyrė iš okupanto komunisto. Mes neturime pamiršti, kad mes, laisvę gyvenę lietuviai esame ambasadorius pavergtos tėvynės ir kiekviena proga turime skelbti didžiųjų neteisybę ir didį pavojų visam pasauliui.

Šia nepaprastai gražia Vyskupo Valančiaus Lituaništinės mokyklos 25 metų sukakties proga, mano Alma Mater Sūdabrinio Jubiliejaus proga, aš pirmiausia kreipiuosi į Jus, brangūs mokiniai. Jūs esate

mūsų išblyškintos tautos žiedas ir ateitis. Jūsų rankose bus mūsų išeivijos tautinys išlikimas ir aš prašau Jus — branginkime lietuvišką žodį ir išlikime sąmoningais lietuviams. Jeigu mes šiandien esame gimę lietuviams, tokia paties Visagallo Dievo valia. Apsisprendę likti sąmoningais lietuviams, mes neturėsime identiteto krizės, kas mes esame ir kur einame. Mes visada žinosime, kad mes lietuviai — vakar, rytą ir visą likusį savo amžių. Mūsų darbų laukia mūsų tėvynė Lietuva!

Kreipiuosi į Jus brangūs mokiniai. Jūs atidavėte lietuviškai mokyklai savo šeštadienius

ir daug daugiau negu šeštadienius. Jūs atidavėte savo viltis ir kantrybę, meilę ir pareigos jausmą. Jūs stengėtės perduoti savo mokiniams lietuvių kalbos, istorijos, lietuvių literatūros, kultūros, pačios tėvynės Lietuvos meilę ir kiek galėjote tikroji Vargo Mokykloje mokėte savo mokinius. To laiko tiek mažai, o to lietuviško turto, kurį reikia perduoti jaunesniajai kartai — tiek daug, o dažnas Jūsų esate buvęs ir nekantrus ir susirūpinęs ir visi turėjote kovoti sunkią kovą. Amerikonijška aplinka neprisidėjo prie lietuviškos orientacijos išlaikymo, priešingai ją blaškė laisvų šeštadienių vaikų televizijos programos, draugų įtaka ir neretai pačių tėvų nerūpestingumas.

Aš reikiu Jums visiems lietuviškos mokyklos mokytojams didžiausią pagarbą ir padėką ir tikju, kad Jūsų sėjama sėkla ir toliau neš gerą vaisių ir Jūsų auklėtiniai liks ištikimi Jūsų skelbiamiems idealams. Mūsų išeivijoje didžiausias įvertinimas priklauso lietuviškos šeštadieninės mokyklos mokytojams ir visiems, kurie prie mokyklos steigimo, išlaikymo ir tobulinimo yra prisidėję. Jiems visiems priklausau mūsų visų nuosirdi padėka, o iš laiko perspektyvos pažvelgę atgal į lietuviškos mokyklos laikus, Jūsų buvę mokiniai didžiai įvertins Jūsų pastangas ir Jūsų pasišventimą.

Kreipiuosi į Jus, mieli tėveliai. Atsimenu iš savo praeties — nebūdavo lengva penktadienio vakarais dažniausiai

paskubom peržvelgti užduotas pamokas, paskaityti ir parašyti rašinėlius, o šeštadienį vėl iš ryto anksti kelti. Kartais nenorėdavau važiuoti, bet šiandien vertinu tą faktą, kad mano noro ar nenoro njekas neklaucė ir į mokyklą būdavau pristatomas kas šeštadienį ir laiku.

Mokykla prisidėjo prie mano lietuviško apsisprendimo ir pamėgimo visko, kas yra lietuviška. Tačiau atsiminkime, vargu ar vaikas apsispręs lietuviškam identitetui, jeigu augs nelietuviškoje aplinkoje ir neturės tam sąlygų. Apsispręsdami lietuviškas automatiskaj apsisprendžiame ir didžiausiam uždavinijui — kovai už Lietuvos laisvę su komunizmu ir apsispręsdžiame besąlyginiai visam gyvenimui ir štai kada yra svarbus šeimoms ir lietuviškos mokyklos kooperavimas paruošti sąmoningą lietuvi.

Jeigu šeimos ir lietuviškos mokyklos neišaugins lietuviškos kartos, kuri bus gyva ir aktyvi lietuviškame gyvenime, nebus reikalingi nei mūsų veiksniai, nei vadai, mes ką gi veiks generolas jeigu nebus kareivių.

Nuosirdžiai linkiu, kad Vyskupo Valančiaus Lituaništinė Mokykla, atšventusi savo gražią 25 metų sukaktį ir toliau, kiek sąlygos leis, išliktų tas šviesus išeivijos žiburys, kuris mums rodytų lietuvišką kelią.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajojta juokauja ir verčia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, eismės, poemos Kiseinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eiliu rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgaitis, GLODI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anapolius Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 99 psl. \$2.00
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ SVĖNTĖ. Eilėuotė pasakojimai apie 3 šventintus lietuviškus senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balyz Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Savitaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00
11. Stasys Savitaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėuotė kūrinių, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
14. Eugenius Grudis, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVĖNTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 95 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Jau kuris laikas atspsėsdintą ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJĄ

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikišku, socialistiniu, laisvamanišku ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Nesena išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

UNIVERSAL SAVINGS Jums duodama AUKSINĖ DOVANA

Deimantiškai gražios ir puošnios 14 iki 24 karatų auksu dengtos tikros US monetos, kurios pasidaro vertingesnės ir laikui bėgant Jūs labiau jas pamėgsite.

Dauguma turi žėrinčius dirbtinus deimantus ir ranka įdėtus egzotiškus akmenis.

Kiekviena moneta įdėta į elegantišką dėžutę. Siūlomą dovana, įnešę numatytas santaupas, galite pasiimti Universal Savings bendrovėje, kol kas dar yra pilna jų kolekcija.

8137 EISENHOWERIO SIDABRINIO DOLERIO MEDALIONAS.	8219 VASINGTONO KVOTERIO MEDALIONAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.
8217 KENEDŽIO PUSĖS DOLERIO MEDALIONAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.	8221 SPARNUOTO MERKURIAUS LAISVĖS MEDALIONAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.
8166 KENEDŽIO PUSĖS DOLERIO MEDALIONAS, PAPUOŠTAS DAILIU AUKSO APTAISU.	7195 PINIGAS SU INDENO GALVA, MEDALIONAS SU SINTETINIAIS TURKUIŠKIS AKMENIMIS.
6820 TRIJŲ MONETŲ APYRANKĖ.	8167 PINIGAS SU INDENO GALVA MEDALIONAS PAPUOŠTAS SU SINTETINIAIS DEIMANTAIS.
6212 KENEDŽIO PUSĖS DOLERIO PINIGAMS LAIKYTI SANKABA.	2611 "IKE" DOLERIS — PINIGAMS SANKABA PINIGAMS.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 3/4 %	PER ANNUM:
	\$5,000.00 OR MORE
	6 YEAR MATURITY
7 1/2 %	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4 %	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2 %	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

Taupykite savo gyvenamoje apylinkėje — mes kalbame Jūsų kalba!

UNIVERSAL SAVINGS

1800 SO. HALSTED STREET

Pietuose čia pat prie Chicago Circle Campus

Phone HA 1-3070

Pinigai turi būti depozituoti vienems metams. Dovanos negali būti siunčiamos paštu. Tik vienas objektas yra leistinas tam pačiam taupytojui, kol dovanos neišbaigė. Federalinės taisyklės uždėda nemažą piniginę baudą, jeigu indelis yra anksčiau išimamas.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
tris mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

VACLOVAS PRŪSAS

TRUMPAREGIAI KAPITALISTAI

(Tęsinys)

Tai asmuo, kuris JAV laikomas dideliu sov. Rusijos žinovu, kuris ilgesnį laiką buvo Maskvoje pasiuntiniu, kuris buvo demokratiškai nusiteikusių JAV prezidentų patarėju, kuris dalyvavo Jaltos konferencijoje prez. Roosevelto patarėju 1944 m. vasario 4 — 11 dienomis, kuris, kaip nepamainomas komunistinės Rusijos "žinovas" patarė atiduoti Stalino vergi- tautas — Baltijos ir kitas. Apie Jaltos konferenciją, taigi kartu ir apie Harimaną, Solženicinas taip rašo: "Savo kraštuose Rooseveltas ir Churchilis laip- komi valstybininkais, bet mes, rusai, kalėjime bediskutuodami priėjome išvados, kad jie

buvo trumparegiai ir tiesiog stebėtinai kvaili. Kaip jie galėjo nusileisti Stalinui ir neišrūpinti Rytų Europai saugumo?" W. A. Harrimanas yra biznierių — politikas, kuris nuolat, viešai ir posėdžiuose gindavo Maskvos interesus, nuolat stovėjo pos pusėje. Kodėl? ...

Caristinė Rusija 1913 m. pagamindavo 52% visame pasaulyje suvartojamo mangano (Mn), labai reikalingo chemijos, stiklo ir ypach metalurgijos pramonėje. Jo produkcija 1924 m. siekė tik 25% prieškarinės gamybos. Sovietai pradžioje suteikė mangano gamybos koncesiją vokiečių bendrovėms, bet vėliau, kai jos mangano gamybą sutvarkė ir išplėtė, Maskva vokiečių imones suvalstybino ir pradėjo slapstus New Yorke pasitarimus mangano koncesijos reikalų su Harimanu. Sutartis buvo pasirašyta 1925 m. Tuo susitarimu komunistai atsisakė tiklo, jog amerikiečių kompanijos, perimdamos turtą priklausantį svetimam užsienio kompanijai, pasaulio akyse viešai pripažintų Maskvos vyriausybės teisę suvalstybinti — atimti Rusijoje esantį užsienio turtą. Iykyko triukšmas ir pasipylė protestai, bet jū kuriuos nebuvo atsižvelgta.

Už metų kai mangano gamyba buvo amerikiečių galutinai sutvarkyta, komunistai paprastai ėmė ir suvalstybinti. Tačiau šį kartą komunistai, suvalstybinti, suteikdami Harimanui ilgalaikius 3,5 milijonų dolerių sovietiškus bonus už kuriois sąžiningai mokėjo jam palūkanas. Tačiau buvo viena sąlyga: Harrimanas turėjo išrūpinti Amerikoje ilgalaikę stambesnę paskolą. Harrimanas sutiko. Šiais savo veiksmais Maskvos vyriausybė nušovė iš karto kelis žukius:

1. Turėjo jau savo rankose gerai sutvarkytą mangano taip svarbią gamybą.
2. Sutvarkė kredito kausimą: atseit, jei komunistai gauna Amerikoje kredito, tai jais galima pasitikėti.
3. Bonais komunistai "nupirko" Harimaną, padarė jį savo žmogumi ir jisai jau turėjo ginti komunistinės Rusijos interesus, ką mes ir matome iš jo darbu, amerikietiška tarant iš jo rekordų.

Ne kas kitas, o Harrimanas 1929 m. įpiršo "United States Steel Corp." penkiems metams sutartį su sovietais mangano pirkimo reikalui. Minėta korporacija sutartimi įsipareigojo pirkti sovietuose tarp 80 ir 150 tūkstančių tonų mangano į metus.

Ne tik pramonė ir prekyba Maskvos komunistai nesugebėjo tinkamai patys tvarkyti,

bet taipgi ir žemės ūkyje jie buvo reikalingi pagalbos. Pirmąjį bandymą dideliu mastu ūkininkauti komunistų įsteiktuose sovchozuose bei kolchozuose padėjo Vokietijos Krupp bendrovė 1924 m.: Kruppas davė mašinas ir agronomus, o anglai — pinigūs. Žinoma, nuoj jų neatsiliko taipgi ir amerikiečiai (I t., 113 psl.).

Idomiausias tur būt buš dr. Sutton veikalas "Western Technology and Soviet Economic Development" penkiolikaktis pirmojo tomo skyrius: "German — Russian Military Cooperation and Technology". Vokiečių socialistiškai nusiteikusi Waimaro vyriausybė ir raudonoji Maskva, sudariusi taip vadinamą Rapalo sutartį 1922 m. balandžio mėn. 16 d., ėmė glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauti. Sovietų Rusijoje pradėjo dygti įvairių rūšių karinė pramonė. Techniškai ir finansiškai plačiai padėjo Krupp, Blohm, Voss ir Albatross Werke vokiškos bendrovės, kurios buvo sudariusios bendrą tam tikslui komisiją vardu "Gesellschaft zur Förderung Geweberlicher Unternehmungen", sutrumpintai — "GEFU", su kapitalu 75 milijonai reichsmarkių. Šį klausimą plačiai išnagrinėja C. F. Melville, "The Russian Face of Germany", London, Wishart Co., 1932, ir Gustav Hilger bei Alfred G. Meyer, "The Incompatible Allies", New York, Macmillan, 1953. Gustav Hilger yra buvęs anais laikais Maskvoje ekonominiu ir kariniu attachė.

Tais laikais Rusijoje buvo apie 2.000 vokiečių specialistų kurių 1.200 dirbo jūros laivų srityje — prekybos ir karinės. Rusų — vokiečių lakūnų paruošimo centre dirbo iš Vokietijos atvažiavusių 60 lakūnų ir 75 — 100 technikų bei inžinierių.

Besikaitant tokias tarptautines keistenybes ir prisimenant praicitę įvykius, prašosi neabejotina išvada, jog Hitleris ir Vokios valdžios sostą įsodino anglosaksai su prancūzais. Jie matė, kad antikomunistas Hitleris bus tinkamas įrankis suardyti vokiečių — rusų karinę sąjungą. Jie negi galėjo galvoti, kad stipri, didelė ir galinga jėga susidarytų svetimųjų rankose. Tų laikų politikai dar gerai suprato jų pusiausvyros doktriną, o kapitalistai pelno varžybas. Vyriausias Hitlerio "karunacijos" iškilnių "maršalka" buvo Kruppas, nes jisai turėjo stipriai įleistas šaknis ir Anglijoje.

Cia peršasi ir antroji įvykių mintis, netur figi šiol nenagrinėta ir daugeliui neįtikėtina, kad anglai, prasidėjus ant-

rajam pasauliniam karui, sėdėdami Maskvoje derybose su Stalinu bus neoficialiai davę sutikimą okupuoti Baltijos valstybes — tą Vokietijos užnugarį esantį ūkiškai stiprų duonos bendrovė 1924 m.: Kruppas davė mašinas ir agronomus, o anglai — pinigūs. Žinoma, nuoj jų neatsiliko taipgi ir amerikiečiai (I t., 113 psl.).

Sovietų Rusija visą laiką didžiausią dėmesį yra nukreipusi į ginklavimo pramonę. Jos tikslas yra apsiginkluoti kiaušų, viršyti vakariečių ginklavimosi kapacitetą, o tada — padiktuoti savo valią. Tada tik pasirodys tikras komunizmo veidas. Komunistinė Rusija to siekdama nesiskaito nei su išlaidomis, nei su gyventojų pajėgumu, jų norais, nei su jų gyvenimo standartu. Vakarų gį laisvos valstybės, prisilaikydamos dėsnio, kad tik laisvas tarptautinis kapitalo judėjimas, nevaržoma gamyba bei prekyba, išgudo tautų gerovę ir pakelia jų gyvenimo lygį, nesivaržydamos siekia laisvos prekybos ir su komunistiniais kraštais. Tokių pažiūrų priedangoje, įvairios kapitalo sukurtos bendrovės ir ypačiai tarptautiniai sindikatai, nesivaržydami jokios etikos, o tik godumo ar kitų tikslų vedami, stipriai įsipainiojo komunistinėse kraštuose. Jie nevengia net karinių reikmenų bei ginklų prekybos ir jų gamybos padėjo Sovietų Rusijoje, suteikdami visapusišką finansinę ir techninę paramą. Mums lietuviams, manau, tokia vakariečių teikiama stipri Sovietams parama itin yra įdomi, todėl trumpai ir apgaibomis žvilgtelėkime į tą "prekybos šaką".

(Bus daugiau)

Skurdžiausi kraštai
Jungtinių Tautų general. sekretorius (Kurt Waldheim) paskelbė sąrašą 24 skurdžiausių valstybių pasaulyje. Sąrašas apima tik tokias šalis, kur metinės bruto pajamos kiekvienam gyventojui išena ne daugiau kaip po \$200. Daugiausiai tokių skurdžių valstybių — būtent 14 yra Afrikoje: Čad, Etiopija, Kalnų Volta, Kamerūnas, Kenja, Lesotho, Madagaskaras, Mali, Mauritania, Nigerija, Centrinės Afrikos Respublika, Sierra Leone, Somali ja ir Sudanas. Azijoje skurdžiausios yra: Bangladešas, Indijos (Indie), Kambodija, Laos, Pakistanas, Sri Lanka (buvęs Ceilonas) ir abidvi Jemeno respublikos. Visoje Europoje tokių nerasta. Visoje Centro ir Pietų Amerikoje tokia yra tik negrų valstybė Haiti saloje.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

Kad pagyros nepakenktų Brazinskams

Gečio ir Gailos vadovaujama JAV Lietuvių Bendruomenė turi labai gerai organizuotą pagyrų propagandą. Gaila, kad jie giriasi neatliktais darbais, bet milžiniškais savo projektais. Jie dar nežinojo kur Simas Kudirka su šeima yra ir kada jis tikrai bus išleistas iš Sovietų Sąjungos, bet jie jau nupirko lėktuvu kelionėms reikalingus tiketus. Iki šio meto jie nepaskelbė, kokioje kelionių agentūroje tuos tiketus pirkė ir kas su jų įmokėtais pinigais atsitiko. Kai atėjo laikas mokėti už tiketus, tai atsakingos įstaigos kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri tai ir padarė.

Mums atrodė, kad noras pasigirti dideliais darbais buvo tikrai pas tuos du samdytus Bendruomenės pareigūnus. Jų niekas nerinko, juos samdė. Jiems moka algą. Suprantama, kad kartas nuo karto jiems reikia pasigirti. Už ką gi jiems moka, jeigu neparodys visuomenei, ką jie daro? Manėm, kad Bronius Nainys yra kitokio charakterio. Žinojom, kad pakalbėti ir jis mėgsta, jeigu atsiranda klausytojų, bet jis buvo greičiau veiksmo žmogus, o ne pagyrų. Vakar paskelbta jo pagyra apie Brazinskių reikalų sutvarkymą mažai kuo skiriasi nuo minėtų dviejų samdinių pagyrų.

Tiktai Nainys daugiau pamokytas. Jis pasigyrė, kad Brazinskių reikalas jau sutvarkytas, žinia iš Pietų Amerikos jam pranešta telegrama, kad Brazinskams vizos jau gautos. Jis nepasigyrė, kaip Gaila, kad jau nupirko kilietus, bet pasiūkė Vilko pirmininką Dr. K. Valiūną ir jam pranešė, kad reikalas jau sutvarkytas, o kelionės reikalus turės tvarkyti Vilko pirmininkas. Nainys sako, kad Dr. Valiūnas pasiėmė tuos reikalus tvarkyti. Čia, žinoma, nėra jokia naujiena. Dr. Valiūnas jau seniai tvarko Brazinskių reikalus.

Džiugu, jeigu atsirado žmonių, kurie susirūpino Brazinskių likimu ir naudoja savo asmenišką pažintį Turkijoje gyvenantiems lietuviams padėti. Bet kažgi ar protinga, dar nepadėjus, girtis. Atliktais darbais pasigirti niekad nebus vėlu. Jeigu jau Brazinskams gautos vizos, tai juk galima palaukti, kada jie pasinaudos tomis vizomis. Kada bus pasinaudoję ir iš Turkijos toliau į Vakarų nusigręžė, kada visos kelionės ir kitokios išlaidos bus apmokėtos, tai tada būtų laikas pasakyti, kas visa tai padarė.

Kalbant apie Brazinskus, visuomet reikia turėti galvoje nepaprastai sunkią jų teisinę padėtį. Taip pat reikia neužmiršti, kad Brazinskių gyvybes tykvoja pati žiauriausioji imperialistinė valstybė. Sovietų valdžia gyvėsi,

go. Tačiau Lubiankoje vartojamas metodas varginti žmogų, neduodant jam miegoti. Per 10 minučių vėl mane vedė.

Einu iš pirmojo tardymo... Liftas. Penktas aukštas. 517 kambarys. Buvo 1936 metų balandis. Tuo metu buvo tardomi — paruošiami grandioziniam valstybiniam procesui Zinovjevas ir Kamenevas su savo 14-ka bendrininkų.

TEISMAS

Maskvos miesto teismo salėje nr. 4 mes sėdim pirmoje kėdžių eilėje. Tiesiai prieš mus, ant pakilimo — didelis stalas, už kurio 3 tuščios kėdės; vidurinė aukštesnė ir solidesnė už kitas, tai teismo pirmininkui.

Nuo sienos iš auksuotų rėmų, žyposdamasis pro ūsus, prisimerkęs į mus žiūri draugas, mokytojas, "genijus" Stalinas. Be mūsų, teisiųjų, salėje dar yra 4 NKVD "popkos" — mūsų palydovai, jie išsitiesę "ramiai stovi už mūsų pečių. Yra taipgi ir teismo sekretorius — bukanosė, raudon-skrustė mergina, sėdinti iš kairės ir besikapstanti popierių krūvoje.

Iš laukiamosios salės girdisi žmonių balsai. Ten — mūsų giminės ir svetimieji žmonės. Visi jie laukia mūsų bylos spren-

dimo. Svetimieji laukia stačiai iš įdomumo, kad turėtų kokį nors supratimą apie Liubankoje ir Butyrkose kalinamų brolių, tėvų, dukterų, ir, laukiančių eilės atsitoti prieš "patį viso pasaulio teismų teisingiausią tarybinį — proletarinį teismą", kad būtų išspręstas jų likimas.

Mus teis "speciali kolegija", uždaromis durimis, nes politinius "nusikaltėjus" Sovietų šalyje ne viešieji teismai teis.

Bukanosė mergina mus atsiklausė: ar esame susipažinę su byla. Gavusi neigiamą atsakymą, ji įteikė mums storą 352jų lapų sąsiuvinį — bylą. Vartome. Tardymų protokolai, liudininkų parodymų protokolai, fotografijos ir... viskas.

Keista byla: nėra nei vieno mūsų — kalinių pareiškimo, kurių mes rašėm kelis prokuroram, apie kankinimus ir išniekinimus, ką su mumis darė tardytojai. Rašiau Maskvos prokurorui, vyr. prokurorui Višinskiui ir NKVD prokurorui, kurio priežiūroje NKVD, taigi ir tardytojų elgesys.

Sekretorė, paklausta kur dingio iš bylos mūsų pareiškimai prokuroram — tik kilsterėjo pečiais ir nieko neatsakė. Gal teismas mums pasakys?

Varginantis, jaudinantis laukimas. Pagaliau, iš dešinės pusės durys prasivėrė ir energingais žingsniais salėn įėjo trys vy-

Vertė JONAS BUTEIKA

KALINIO ODISĖJA

(Sovietų kacetų vaizdai)

11

Mane išvedė į koridorių ir patalpino vienulėn nr. 8. Palydinti, Kopylovas sušuko:

— Pavėlavote, Institutą jisai jau išėjo... Jam pagrasino.

Mažytė belangė kamera. Aukštai vos matosi, neva šviečianti silpna dulkių sluoksniu padengta elektros lemputė. Bejėgis aš prasiveržiau tarp sienos ir neva lovos ir sugriuvau ant geležinių grotų. Koridoriaus gale, kažin kas belėdėsi į duris ir saukė:

— Aš daugiau nebegaliu! Dėl Dievo, išleiskite mane! Mano žmona ir vaikai... Aš gi joks nusikaltėlis... jokia nusikaltimo darbo nepadariau... aš nieko neužmušiau, neapipičiauju!... Buvo jautiama, kad atidarė duris, nes šaukiančio balsas sustiprėjo.

— Garbės žodis, aš ne nusikaltėlis. Ką jūs darotė! Oj! Ranką! Ranką! Leiskite!... Matomai jam suko užpakalin "užlaužtą ranką ir užkišo burną. Vėl viskas nutilo. Baisiai buvau išvaręs ir norėjau mie-

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MAY 14, 1975

— O gal mušė? — vėl nusišypsojęs paklausė Ivanovas.

— To maža. Išėjus paras mums vertė vienoje vietoje stovėti, neleidami miegoti, įdėdavo burnon pistoleto vamzdį, marino badu, skaldė mums pistoleto rankena galvas; permaušę žemėn spardė kojoms vis taikydami užgauti pačius jautriausius kūno organus, kalinio nepaprastai žiauriuose karceriuose, kur bemaža ko neapakome ar...

— Kaip matau, jūs norite būti patraukti atsakomybėn už NKVD organų šmeižimą?...

Čia jau visiems paaiškėjo. Ir NKVD ir "speciali Maskvos teismo kolegija" — tas pats kromelis, kuriam skustis nėra prasmės.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

Susijungė du klubai

Sekmadienį Vyčių saleje įvyko dviejų klubų: Anglijos Lietuvių ir Britanijos Lietuvių visuotinis narių susirinkimas, kuriu tikslas buvo ratifikuoti anksčiau klubų vadovybių padarytą susitarimą — susijungti į vieną organizacinę vieneta.

Susirinkimą atidarė abiejų klubų pirmininkai: J. Sidlauskas ir Pr. Rumša, apie finansinį klubų stovį pranešimus padarė: J. Jokubka ir St. Matulis.

Bendram susirinkimui vadovavo: A. Lakas ir A. Puzauskas, sekretoriavo B. Brazdžionis ir A. Dauginas.

Prieš daug metų susikūrusi Anglijoje gyvenę Čikagos lietuviai praėjusį sekmadienį padarė draus ir protinę žingsnį, padarė vieni kitiems ranką ir nutarė veikti kartu. Susirinkime dar girdėjosi sunkiai išvengiamų "mes" ir "jūs", "jūs" ir "mūsų", tačiau opozicija tokiam susijungimui buvo labai maža. Prieš patį susijungimą pasisakė tik du Anglijos klubo nariai iš 198, o Britanijos klube tik keturi pasisakė prieš susijungimą speci-

aliai nariams išsuntintose anketose. Tiesa, Reiofka į klausimą visai neatsakė.

Susirinkime daugiausia ginčų buvo dėl naujos organizacijos vardo. Buvo pasiūlyti ir "parapišniai" jausmai, aptariant, kuris žodis turi stovėti pirmoje eilėje: Britanijos ar Anglijos. Susirinkimo pirmininkai, patyrę narių nuomones, statė klausimą balsavimui ir didele balsų dauguma buvo priimtas naujas klubo pavadinimas: "Anglijos-Britanijos Jungtinis Klubas". Už šį pavadinimą balsavo 69 nariai. Kiti pavadinimai vėliau negavo visai balsų, net ir jų siūlytojams susilaikius nuo tolimesnio laiko gaisrinimo.

Abiejų klubų valdybos jau buvo numatiusios kandidatų į valdybą sąrašą ir gavusios jų sutikimą, todėl ir rinkimai nesudarė painiavų. Susirinkimas pasiūlė visą eilę savo kandidatų ir balsavimas buvo visai slaptas. Kiek ilgiau užtruko balsų skaičiavimas, nuvarginęs iš abiejų klubų atstovų sudarytą skaičiavimo komisiją. Vienuolikos žmonių valdybą pateko penki Anglijos, penki Britanijos klubo

Concorde, Mass., teko remontuoti bronzinę "Minute Man" statulą, stovinčią Valstybiniame istorijos parke. Statulą buvo apdangstyta iki atidarymo ceremonijų. Išlindęs tik Minute Man šautuvas. Statulą sukūrė Daniel French, ji sveria 1,200 svary ir yra 7 pėdų aukščio.

nariai ir vienas, kuris priklausė ir dirbo abiejuose klubuose.

Naujon valdybą pateko: (pagal gautą balsų skaičių): J. Sidlauskas, V. Palulionis, A. Rumša, J. Jokubka, V. Palubeckas, K. Rožanskas, S. Rudokas, S. Kaulėnienė, A. Dauginas, V. Polikauskas ir K. Valentinas. Kandidatai į valdybą liko: L. Apolavičius ir J. Benetis. Revizijos komisijon išrinkti: A. Lakas, A. Puzauskas ir S. Juodvalkis.

Susirinkimas kasdienė, kad naujoji valdyba kasdienė baigsis sausio mėn. Nuo tada prasidės normalios valdybų vienerių metų kadencijos. Buvo aptarti ateities veiklos planai, biuletenio vardo ir turinio klausimas. Naujoji valdyba įpareigoja sutvarkyti naujos organizacijos čarterį ir paruošti abiejų buvusių klubų kasas revizijos patikrinimui. Buvo pasakyta daug gražių žodžių apie vienybę, apie kitoms organizacijoms duodama pavyzdį, apie broliškumą ir darnią veiklą. Po susirinkimo buvo vaišės, kurių šeimininkėms ponoms Palubeckienei, Auksčiūnienei, Palubeckaitėi, o taip pat ir klubo ateičiai sugiedota "Ilgiausių Metų".

DONELAIČIO MOKYKLAI AUKOS NESKYRĖ

Aprašinėdamas Lietuvių Bendruomenės Gage Parko Apylinkės susirinkimą, man įsibrovė klaida. Šių metų gegužės mėn. 2 d. Naujienose parašiau, kad apylinkė skyrė auką Donelaičio mokyklai, bet pasirodė, kad šiai mokyklai ši apylinkė nieko nepaskyrė. Josios auka nuėjo Dariaus - Girėno mokyklai.

Aukos negavusių Donelaičio mokyklą ir aukos nedavusių LB Gage Parko apylinkę atspirašu dėl kilusių nemalonumų.

J. L.

— Save America demonstracijos, organizuojamos dr. Carl McIntyre, prasidės nuo Monroe ir Michigan gatvių sankryžos birželio 7 d. Koordinaciniam komitetui vadovauja Giles Pace. Komiteto būstinė yra Essex Inn 702 kamb., 800 So. Michigan Ave., Chicago, Il. 60605. Telef. 341-1570. Pavergtų tautų bei tautinių grupių organizacijos bei pavieniai asmenys kviečiami dalyvauti.

— Grant Parko koncertai prasidės 41-mą sezoną birželio 21 d. 7 val. vak. ir bus kiekvieną trečiadienį, penktadienį ir sekmadienį iki rugpjūčio 24 d. Liepos 12 ir 13 d. dainuos sol. Arnoldas Voketaitis ir Grant Parko choras, palydimas simfoninio orkestro.

— Mary Jokubaitienė išrinkta Brentwood slaugymo namų Burbank apylinkėje šių metų šios institucijos motina ir pagerbta administracijos bei susirinkusių giminių Motinos dienos proga. Ji yra 91 m. amžiaus.

— Baltimorės Lietuvių Festivalis bus gegužės 31 — birželio 1 d. miesto centre, Hopkins plazoje. Jį atidarys miesto meras Donald Schaeffer. Siemiet lietuviai pradeda tradicinius tautinių patiekalų, pasiklausyti dainų, kurias dainuos vyrų choras, o šokėjai šoks tautinius šokių.

— Prof. Emilija Putvytė iš Providence, RI, pakviesta skaityti paskaitą New Yorko lietuviams birželio 15 d. prisimenant didžiuosius trėmimus ir tremtinius. Minėjimą ruošia S. Kudirkos šaulių kuopa.

— Dr. P. Bagdas ir Dr. J. Pužinas skaitys paskaitas apie dr. P. Avižonį jo pagerbimo akademijoje lietuvių gydytojų suvažiavimo gegužės 24 d. 3:45 val. Chicago Sheraton viešbutyje. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

— Onos Ivaškienės vadovaujamas Bostono lietuvių tautinių šokių sambūris intensyviai ruošiasi dalyvauti Tautų festivalyje, kurį ruošia Cambridge biblioteka ir specialus komitetas birželio 14 d. Dalyvaus 8 tautinės grupės.

— Kas žlungdė ir žlungdo lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizilo Kizlaičio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuodamas V. Žemaičio vandenvaržius ir piliakalnius, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savijudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaivinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir mediaginio išnaudojimo.

— Solistės M. Momkienė ir G. Mažeikienė, akomp. A. Vasaičiui, atliks meninę dalį Džukų Draugijos balniū Jaunimo Centre gegužės 17 d. 7:30 val. Statliukas rezervuoti: He 4-2375, LA 3-1883, 927-5980. (Pr).

— Jau laikas papuošti mylimųjų kapus. Lietuvių visuomenėi pranešame, kad šiais metais, Chicago Lietuvių Tautinės kapinės, kapinių puošimo arba mirusių pagerbimo metinės apeigos įvyks sekmadienį, gegužės 25 dieną. Turėsime gerai paruoštą programą, kaip ir visuomet. Programa prasidės lygiai 11:00 val. ryto. Neturintys automobilių — nuvež ir parveš autobusas. Smulkiau apie programą bus pranešta vėliau.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FACTORY
STEADY WORK FOR
CARTON PACKER

Must have some experience.
4-day, 40-hour week.
Good working conditions.
Many company benefits.

Public transportation to your door.
225-6460

(An Equal Opportunity Employer)

MAIDS
Full time — Part time.
Must apply in person.
BUDGETEER MOTOR INN.
17003 South Halsted St.
Harvey, Illinois

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS GRAŽUS 5 KAMBARIŲ BUTAS 1-me aukšte 63-čios ir So. California apylinkėje.
Tel. 476-8712.

— Stepo Kairio vadovaujamas Toronto skautų dainuojantis muzikinis vienetas dalyvaus Washingtono K. Donelaičio liuanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvių viešame koncerte gegužės 18 d. 2:30 val. Glenn Dale mokykloje. Tautinių instrumentų dainuojančiam orkestru yra 20 skautų.

— Pagelbėkite persekiojamiems tikintiesiems. Tikėjimo persekiojimas okupuotoje Lietuvoje nuolat stiprėja. L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų organizacija pagelbsti persekiojamiems tikintiesiems ir kuniams išlaikyti bažnyčias, už kurias reikia mokėti didžiausius mokesčius komunistinei valdžiai.

— Visi įsijunkime į rėmėjus metams aukodami nors 5 dol. Amžinieji nariai aukoja 100 dol., ir mecenatai — 1,000 dol.

— Aukotojams išduodami kvitai ir jų aukos atleidžiamos Amerikoje nuo federalinių mokesčių. Už aukotojus kasdien atnašaujamos šv. Mišios.

— LKRŠ Rėmėjai pernai išleido LKB Kronikų knygą, į kurią tilpo septyni numeriai. Jos kaina tik 2.50 dol. Dabar leidžiama antroji dalis.

— Aukos siunčiamos ir LKB Kronika išsiųsiama: LKRŠ Rėmėjų Vyr. Valdyba, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 USA. Kur veikia LKRŠ Rėmėjų skyriai, aukos įteikiamos jų valdyboms ir jos išduoda pakvitavimus.

— Solistės M. Momkienė ir G. Mažeikienė, akomp. A. Vasaičiui, atliks meninę dalį Džukų Draugijos balniū Jaunimo Centre gegužės 17 d. 7:30 val. Statliukas rezervuoti: He 4-2375, LA 3-1883, 927-5980. (Pr).

— Jau laikas papuošti mylimųjų kapus. Lietuvių visuomenėi pranešame, kad šiais metais, Chicago Lietuvių Tautinės kapinės, kapinių puošimo arba mirusių pagerbimo metinės apeigos įvyks sekmadienį, gegužės 25 dieną. Turėsime gerai paruoštą programą, kaip ir visuomet. Programa prasidės lygiai 11:00 val. ryto. Neturintys automobilių — nuvež ir parveš autobusas. Smulkiau apie programą bus pranešta vėliau.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MŪRINIS BUNGALOV ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple, Nebranus.

2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kambariai sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

10 BUTŲ MŪRAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

EVERGREEN PARKE savininkas dėl išsikelimo ir kita valstija parduoda 6 kambarių mūro rezidencinį namą su 3 kambariais, 1 1/2 vonios, atskiru valgomuoju, didele virtuve, 2 mašinos garažais ant 50 pėdų sklypo, arti krautuvinių susisiekimo.

Chicago Lietuvių Suvalkiečių D. J. Jos pavasarinė Gegužinė Piknikas įvyks šį šeštadienį, gegužės 18 d. Lietuvos Vyčių sodelyje prie 47-tos ir Campbell Ave. Pradžia 12 val. vidudienį. Bus įvairūs pikniko malonumai, šokiams gros George Joniko orkestras. Kviečia visus ir laukia atvykstant

Valdyba ir Komisija (Pr).

— Kas žlungdė ir žlungdo lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizilo Kizlaičio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuodamas V. Žemaičio vandenvaržius ir piliakalnius, gvildena istorinius ir šių dienų lietuvių tautinės savijudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaivinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir mediaginio išnaudojimo.

— Solistės M. Momkienė ir G. Mažeikienė, akomp. A. Vasaičiui, atliks meninę dalį Džukų Draugijos balniū Jaunimo Centre gegužės 17 d. 7:30 val. Statliukas rezervuoti: He 4-2375, LA 3-1883, 927-5980. (Pr).

— Jau laikas papuošti mylimųjų kapus. Lietuvių visuomenėi pranešame, kad šiais metais, Chicago Lietuvių Tautinės kapinės, kapinių puošimo arba mirusių pagerbimo metinės apeigos įvyks sekmadienį, gegužės 25 dieną. Turėsime gerai paruoštą programą, kaip ir visuomet. Programa prasidės lygiai 11:00 val. ryto. Neturintys automobilių — nuvež ir parveš autobusas. Smulkiau apie programą bus pranešta vėliau.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

— Dabar jau yra pats geriausias laikas nuvykti į kapines ir gėlimis papuošti savo mirusių mylimųjų kapus. Gėlių galite įsigyti ten pat kapinėse, prie pat įvažiavimo vartų. Laiko jau visai nedaug liko, taigi visi pasistenkite tą pareigą atlikti.

NAMAI — VIENYBĖ IR ATEITIS

2 AUKŠTŲ MŪRAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsu, \$26,500.

PLATUS LOTAS su garažu. Arti Maria High. Pigus.

GRAZI 7 KAMB. MŪRO REZIDENCJA, pušim iškalta, beismantas, 2 auto garažas su elektrinėm durim. Arti Maria High. \$28,000.

PUIKUS MŪRAS — 3 butai ir maisto krautuvės su inventorium, šalia tuščias lotas, 2 auto mūrinis garažas. Brighton Parke. Seimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,700.

3 BUTŲ 20 METŲ modern. mūras ir garažas gazu šildymai, Marquette Parke. \$37,500.

3 BUTŲ PUOSNUS MŪRAS, naujas gazu šildymas, 3 auto mūro garažas. Geriausia vieta Marquette Parke. — \$40,700.

PUSANTRO AUKŠTO namas, 2 butai, vienas daliniai nebaigtas, už Marquette Parko arti Pulaski, ant 50 pėdų sklyvo. \$22,500.

PUIKUS 5 KAMB. 15 metų Mūras. Art "Cool Aid" ir mūsu ofiso. — \$24,900.

10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildymas, alum. langai, 60 pėdų lotas, 2 auto mūro garažas. Vyr. \$17,000 pajamų. Arti mūsu, \$17,000.

WALDIS
REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

RŪTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS, PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenčių mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visus rūšiu namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikslai \$50 pusvečiui automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis:

A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Ilgamečio **BALFO** pirmininko, prelado J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiusite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2737

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliniai maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS Hmet suėjo 80 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjas bei lietuviškos spaudos pirmūns ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrus su okupantais ar jų igaliojniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiais pasimetimo, retorikos ir politinių iluzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jau prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasakoti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjvijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

TRUMPAI

— Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, praėitą šėštadienį ir sekmadienį tarėsi su Floridos, St. Petersburgo, Miami ir kitų lietuviškų organizacijų veikėjais. Savaitės pabaigoje jis planuoja jau būti Chicagoje.

— "Pelkių žiburėlio" muzikinė valandėlė, girdimoje per Margučio radiją tarp 5—6 val. vak., šį ketvirtadienį, gegužės 15 d. Vytautas Strolija pateiks fonomontažą apie Antaną Vanagaitį. Valandėlė skiriama Margučio įsteigėjo 85-am gimtadieniui prisiminti.

— Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, praėitą šėštadienį ir sekmadienį tarėsi su Floridos, St. Petersburgo, Miami ir kitų lietuviškų organizacijų veikėjais. Savaitės pabaigoje jis planuoja jau būti Chicagoje.

— "Pelkių žiburėlio" muzikinė valandėlė, girdimoje per Margučio radiją tarp 5—6 val. vak., šį ketvirtadienį, gegužės 15 d. Vytautas Strolija pateiks fonomontažą apie Antaną Vanagaitį. Valandėlė skiriama Margučio įsteigėjo 85-am gimtadieniui prisiminti.

— Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, praėitą šėštadienį ir sekmadienį tarėsi su Floridos, St. Petersburgo, Miami ir kitų lietuviškų organizacijų veikėjais. Savaitės pabaigoje jis planuoja jau būti Chicagoje.